STUDIEPLAN FOR PhD-PROGRAMMET I SOSIOLOGI

Studieplanen er hjemlet i Forskrift for graden philosophiae doctor (PhD) ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), vedtatt i styret ved NTNU 22.05.03. Studieplanen for PhD-programmet i sosiologi for 2004/2005 ble godkjent av Dekanus ved Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse på fullmakt 14.04.04.

PhD-forskriften samt fakultetsinterne prosedyrer og administrative retningslinjer som er felles for fakultetets studieprogram er lagt ut fakultetets forskningssider
http://www.svt.ntnu.no/adm/forskning

BESKRIVELSE AV PROGRAMMET (jfr. § 2 i PhD-forskriften)
PhD-programmet i sosiologi er normert til 180 studiepoeng (3 år). Det endelige opplegget for PhD-utdanningen utformes i samråd mellom kandidat, veileder og instituttet avhengig av fagområde for avhandlingen og kandidatens individuelle behov og ønsker.

Læringsmål for PhD-programmet i sosiologi
PhD-programmet i sosiologi tar sikte på å sette kandidaten i stand til å gjennomføre avanserte forsknings- og utredningsoppgaver. PhD-programmet i sosiologi består av to deler, en kortere opplæringsdel og arbeidet med avhandlingen. Hele utdanningen er beregnet til 3 års fulltids arbeid.

OPPTAK (jfr. § 5 i PhD-forskriften)
Hovedkravet for opptak er at man skal ha avlagt cand.polit./mastergrad i sosiologi. Det kan også gis opptak ved at man dokumenterer tilsvarende kompetanse på annen måte.
Det kreves at gjennomsnittskarakter fra masterstudiet eller tilsvarende utdanning er lik B eller bedre. Søkere med svakere karakterbakgrunn kan tas opp dersom det legges fram dokumentasjon som sannsynliggjør at kandidaten vil være egnet til en PhD-utdanning.

I særskilte tilfeller kan søkere med annen bakgrunn enn mastergrad eller tilsvarende i sosiologi bli tatt opp. Søkerne kan da pålegges å ta særskilte kurs/kvalifiseringsemner som vilkår for opptak.

Krav til søknaden
Søknaden skal skrives på eget skjema som kan hentes på
http://www.svt.ntnu.no/adm/forskning, eller fås ved henvendelse til SVT-fakultetet Krav til søknaden er beskrevet i forkrift for PhD ved NTNU http://www.svt.ntnu.no/adm/forskning.
PhD-planen, herunder prosjektbeskrivelsen, i søknaden skal skrives i samråd med hovedveileder og søkeren må derfor kontakte en av instituttets kvalifiserte personer ved utarbeidelse av søknaden.

Behandling av søknader
Fakultetet behandler søknader om opptak etter innstilling fra instituttet. Prosedyrer for opptak og oppfølging av ufullstendige søknader (for eksempel søknader med skisse til prosjektbeskrivelse) er beskrevet på fakultetets hjemmeside
http://www.svt.ntnu.no/adm/forskning

Avgjørelse om opptak
Avgjørelse om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. Opptaket formaliseres i form av skriftlig avtale for PhD-utdanningen, jf § 6 i PhD-forskriften.

PROSJEKTBESKRIVELSE (jfr § 5.2 i PhD-forskriften)
Som vedlegg til søknaden om opptak skal følge det medfølge en fyldig beskrivelse av det prosjektet man vil arbeide på fram til en avhandling. Prosjektbeskrivelsen skal gjøre rede for tema, problemstillinger samt valg av teori og metode. Omfanget av prosjektbeskrivelsen skal normalt være på 5-10 sider.
KRAV TIL FINANSIERINGSPLAN (jfr § 5.2 i PhD-forskriften)
For søkere som ikke er fullfinansiert gjennom stipendordninger, kreves det at 50 % av arbeidstiden under doktorgradsstudiet kan benyttes til forskerutdanning, og at minimum ett år kan avsettes til fulltidsstudier.

VEILEDNING (jfr. § 5.2 i PhD-forskriften)
Arbeidet med doktorgradsavhandlingen er aktiv forskning under veiledning. Veileders totale tidsbruk til doktorgradskandidaten er stipulert til 210 timeverk for perioden. Dette tilsvarer ca. 70 timeverk pr. år i 3 år. I tillegg til kontakttiden mellom kandidat og veileder inkluderer dette forberedelser, gjennomlesning, etterarbeid osv. Hvis biveileder er oppnevnt må antall timeverk fordeles mellom hoved- og biveileder.

Prosedyre for oppnevning og skifte av veileder(e) er beskrevet på
http://www.svt.ntnu.no/adm/forskning

RESIDENSPLIKT (jfr. § 5.2 og § 7.2 i PhD-forskriften)
Plan for oppfylling av residensplikt skal føres opp i søknaden og i avtale om veiledning. Instituttet kan, i enkelte tilfeller, gi dispensasjon fra deler av kravet om residensplikt.

FAGLIG FORMIDLING (jfr. §§ 2, 4 og 5.2 i PhD-forskriften)
Kravet til faglig formidling, består i at kandidaten utformer et paper som legges fram og drøftes på en internasjonal vitenskapelig konferanse.

RAPPORTERING (jfr. § 9 i PhD-forskriften)
Kandidat og veileder skal årlig levere separate fremdriftsrapporter i henhold til PhD-planen. Prosedyre for innlevering og behandling av kandidat- og veilederrapport finnes på fakultetets hjemmesider http://www.svt.ntnu.no/adm/forskning

OPPLÆRINGSDELEN (jfr. § 7.3 i PhD-forskriften)
Læringsmål for opplæringsdelen
Opplæringsdelen er normert til ett semesters fulltids arbeid. Opplæringsdelen må være godkjent i sin helhet før kandidaten kan levere avhandlingen til fakultetet for bedømmelse.

Oppbygging og gjennomføring
Kandidaten skal i søknaden i sette opp plan for gjennomføring av opplæringsdelen i samråd med veileder(e). Det anbefales å fullføre opplæringen tidlig i studiet. Kandidaten skal selv melde seg til vurdering i emner innen oppsatte frister. Eksterne kurs/emner som skal inngå i opplæringen må godkjennes av instituttet. For prosedyrer for oppmelding til emner og godkjenning av eksterne kurs/emner se **http://www.svt.ntnu.no/adm/forskning**

Arbeidsmengden pr studiepoeng tilsvarer normalt 29 timer. Opplæringsdelen skal til sammen omfatte minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng må tas fra PhD-katalogen. Ta kontakt med instituttet for nærmere informasjon om det nasjonale samarbeidet mellom sosiologimiljøene ved de fire universitetene i Norge om tilbudet i opplæringsdelen. Søknad om endringer i godkjent plan for opplæring avgjøres av instituttet etter anbefaling fra veileder

Opplæringsdelen omfatter 3 elementer:

a. En vitenskapsteoretisk videreutdanning tilsvarende 10 studiepoeng.
b. En videregående metodeutdanning tilsvarende 10 studiepoengs arbeidsinnsats.
c. En videregående teoretisk/substansiell utdanning tilsvarende 10 studiepoeng.

For punkt a tilbyr instituttet *SOS8000 Vitenskapsteori i samfunnsvitenskap*. Emnet er et felles tilbud til alle PhD-studenter ved SVT-fakultetet. For punkt b tilbyr instituttet *SOS8001 Avansert samfunnsvitenskapelig forskningsmetode* hvert høstsemester. Emnet vil ha et varierende forskningsmetodisk innhold fra ett semester til det neste. Ta kontakt med instituttet for nærmere informasjon. For punkt b vil instituttet, i samarbeid med Centre for the Study of Civil War (CSCW) og International Peace Research Institute (PRIO), også arrangere kurset *POL8901 Statistical Analysis of Spatial Data*. For punkt c tilbyr instituttet en rekke teoretiske/substansielle emner, se emnelisten nedenfor. For alle tre punktene gjelder at emnene godkjennes som 10 studiepoeng, forutsatt at de er bestått med karakteren B eller bedre og ikke inngår i den aktuelle kandidatens cand.polit./master-eksamen i de tilfeller der dette kan være aktuelt. Undervisningen i emnene gis over et helt semester der ikke annet er oppgitt. Emnene må normalt gjennomføres etter opptak til PhD-studiet. Alle emnene arrangeres under forutsetning av et studenttall på minimum 4. For nærmere informasjon om hvilke semestre de ulike emnene arrangeres, se emnelisten nedenfor.

Emner som skal/kan inngå i PhD-opplæringen i sosiologi:

Kode	*Tittel*	Sp	Semester	**Foreleses første gang**
Vitenskapsteori/metodeemner:				
SOS8000	***Vitenskapsteori i samfunnsvitenskap***	**10**	*	**V-04**
SOS8001	***Avansert samfunnsvitenskapelig forskningsmetode***	**10**	*	**H-04**
POL8901	Statistical Analysis of Spatial Data	***10***	**Emnet arrangeres i tidsrommet 21-25 juni 2004 ved NTNU og er begrenset til 20 studenter**	
Teoretiske/substansielle emner:				
SOS8501	Arbeid og organisasjon	***10***	***V***	***V-04***
SOS8502	Bygdesosiologi og regionalpolitikk	***10***	***V***	***V-04***
SOS8503	Kultur og mediesosiologi	***10***	***H***	**H-04**
SOS8504	Velferd, ulikhet og integrering	***10***	***V***	***V-04***
SOS8505	Familie- og barndomssosiologi	***10***	***H***	**H-04**
SOS8506	Sosiologisk teori II	***10***	***V***	***V-04***
SOS8508	Ressursforvaltning: institusjoner og institusjonelt design	***10***	***H***	**H-04**

Kurs og emner som eventuelt skal erstatte emnene ovenfor, skal godkjennes av instituttet.

Individuelt lesepensum kan godkjennes som del av opplæringsprogrammet, hvis tilgangen på forskerkurs gjør det vanskelig for kandidaten, innenfor rimelige tidsrammer, å sette sammen et kursprogram som støtter opp om avhandlingsarbeidet. Evaluering skjer normalt ved skriftlige arbeider.

AVHANDLING (jfr. § 7.4 i PhD-forskriften)
Krav til avhandling og regler for bedømmelse er gitt i forskrift for PHD-graden ved NTNU
http://www.svt.ntnu.no/adm/forskning

AVSLUTNING
Prosedyrer for innleverig, oppnevning av bedømmelseskomité, komiteens innstilling og behandling av avhandling, omarbeiding for bedømmelse, prøveforelesning og disputas samt tildeling av PhD-grad beskrives på fakultetets hjemmesider http//www…

Oversikt over emner som tilbys av instituttet på PhD-nivå:

Kode	*Tittel*	Sp	Semester	**Oppstart emne**
SOS8000	***Vitenskapsteori i samfunnsvitenskap***	**10**	*	**V-04**
SOS8001	***Avansert samfunnsvitenskapelig forskningsmetode***	**10**	*	**H-04**
SOS8501	***Arbeid og organisasjon***	**10**	**V**	**V-04**
SOS8502	***Bygdesosiologi og regionalpolitikk***	**10**	**V**	**V-04**
SOS8503	***Kultur og mediesosiologi***	**10**	**H**	**H-04**
SOS8504	***Velferd, ulikhet og integrering***	**10**	**V**	**V-04**
SOS8505	***Familie- og barndomssosiologi***	**10**	**H**	**H-04**
SOS8506	***Sosiologisk teori II***	**10**	**V**	**V-04**
SOS8508	***Ressursforvaltning: institusjoner og institusjonelt design***	**10**	**H**	**H-04**
POL8501	Politisk adferd og offentlig opinion	***10***	*	*
POL8502	Årsaker til krig	***10***	*	*
POL8503	Internasjonal politisk økonomi	***10***	*	**V-04**
POL8504	Teknologi, miljø og framtidsutvikling	***10***	*	***V-04***
POL8506	Nasjonal og internasjonal miljøpolitikk	***10***	*	*
POL8507	Implementering og evaluering av offentlig politikk	***10***	*	***V-04***
POL8508	Utenrikspolitikk	***10***	*	**V-04**
POL8509	Medie- og symbolmakt i opinionsformingen	***10***	*	*
POL8510	Øst-Europa: endringer i politikk	***10***	*	*

	og samfunn			
POL8901	Statistical Analysis of Spatial Data	***10***	**Emnet arrangeres i tidsrommet 21-25 juni 2004 ved NTNU og er begrenset til 20 studenter**	
POL8902	Responsive Institutions and Conflict Prevention	***10***	**Emnet arrangeres i tidsrommet 14-18 juni 2004 ved PRIO, Oslo**	

*Emnet vil vanligvis bli gitt innenfor en toårsperiode. Instituttet utarbeider en plan for når emnene blir undervist.

EMNEBESKRIVELSER SOSIOLOGI

SOS 8000* **Vitenskapsteori i samfunnsvitenskap (Theory of Science for the Social Sciences)**

Studiepoeng: 10
Undervisningssemester: 1 semester (vår)
Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og seminarer fordelt på 7 uker
Forkunnskapskrav: Mastergrad eller tilsvarende i en samfunnsvitenskapelig disiplin
Frister: Innleveringsfrist for paperet er 15. mai.
Vurderingsform: Paper

Mål- og emnebeskrivelse/Faglig innhold

Emnet tar sikte på
1) å gi en bred oversikt over det vitenskapsteoretiske feltet samt å gi kunnskap om sentrale vitenskapsteoretiske begrep og problemstillinger og vise deres relevans og anvendelsesområde i praktisk forskningssammenheng. De vitenskapsteoretiske problemstillingene gis gjennomgående en tilknytning til aktuell forskning innen samfunnsvitenskap.

2) å fordype deltagernes evne til å kunne identifisere, analysere og håndtere metodemessige og teoretiske problem i forskningsprosessen. Kurset søker å relatere problemstillinger i forskning til relevante og anvendbare vitenskapsteoretiske diskusjoner.

3) å gi deltagerne en mulighet til å gjennomføre en vitenskapsteoretisk orientert analyse av ett eller flere forskningsarbeid innen sin egen disiplin, samt mulighet til å ta opp problemstillinger i sitt eget forskningsarbeid.

SOS 8001* **Avansert samfunnsvitenskapelig forskningsmetode (Advanced Methods for the Social Sciences)**

Studiepoeng: 10
Undervisningssemester: 1 semester (høst)
Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, seminarer 2 timer pr uke.
Forkunnskapskrav: Mastergrad eller tilsvarende i sosiologi/statsvitenskap
Frister: Innleveringsfrist for paperet er 1. desember.
Vurderingsform: Paper

Mål- og emnebeskrivelse/Faglig innhold

Emnet tar for seg ulike samfunnsvitenskapelige metoder som egner seg til sosiologisk analyse. Innhold vil variere fra ett semester til det neste.

SOS 8501 **Arbeid og organisasjon (Work and Organisation)**

Studiepoeng: 10
Undervisningssemester: 1 semester (vår).
Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og seminarer tilsvarende 6 timer pr. uke.
Forkunnskapskrav: Mastergrad eller tilsvarende i sosiologi
Frister: Innleveringsfrist for paperet er 15. mai eller 1. desember.
Vurderingsform: Paper

Mål- og emnebeskrivelse/Faglig innhold

Emnet gir en oversikt over sentrale diskusjoner og nyere forskning i norsk og internasjonal arbeids- og organisasjonssosiologi, nye organisasjonsformer, ny teknologi, og kjønn og organisasjoner. Kurset vil også ta opp aktuelle tema som vil variere fra gang til gang. Paperet skal være en selvstendig behandling av et tema som tas opp i undervisningen i emnet, og kan ha et omfang på 20 sider.

SOS 8502 **Bygdesosiologi og regionalpolitikk (Rural Sociology)**

Studiepoeng: 10
Undervisningssemester: 1 semester (vår)
Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, seminarer 2 timer pr. uke.
Forkunnskapskrav: Mastergrad eller tilsvarende i sosiologi
Frister: Innleveringsfrist for paperet er 15. mai.
Vurderingsform: Paper

Mål- og emnebeskrivelse/Faglig innhold

Emnet tar utgangspunkt i det næringsmessige grunnlaget for bygdesamfunnet og søker å vise hvordan utviklingen i primærnæringer, industri og offentlig sektor har betydning for levekårene i distriktene. Regionalpolitikkens betydning og tiltak innen bygdeutvikling drøftes. Kurset vil også ta opp aktuelle tema som vil variere fra gang til gang. Paperet skal være en selvstendig behandling av et tema som tas opp i undervisningen i emnet, og kan ha et omfang på 20 sider.

SOS 8503	**Kultur og mediesosiologi (Culture and mediasociology)**
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	1 semester (høst)
Læringsformer og aktiviteter:	Forelesninger 2 timer pr. uke, seminarer 2 timer pr. uke.
Forkunnskapskrav:	Mastergrad eller tilsvarende i sosiologi
Frister:	Innleveringsfrist for paperet er 1. desember.
Vurderingsform:	Paper

Mål- og emnebeskrivelse/Faglig innhold

Emnet gir en oversikt over sentrale teorier og begreper knyttet til forståelsen av kultur og livsstil. Det legges vekt på å forstå utvikling av konsum, kroppsdyrking, ungdomskultur, og ikke minst massemedias plass i kulturen. Kurset vil også ta opp aktuelle tema som vil variere fra gang til gang. Paperet skal være en selvstendig behandling av et tema som tas opp i undervisningen i emnet, og kan ha et omfang på 20 sider.

SOS 8504	**Velferd, ulikhet og integrering (Welfare, Inequality and Integration)**
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	1 semester (høst/vår)
Læringsformer og aktiviteter:	Forelesninger 2 timer pr. uke, og 2 timer seminarer/gruppeveiledning på semesteroppgaven.
Forkunnskapskrav:	Mastergrad eller tilsvarende i sosiologi
Frister:	Innleveringsfrist for paperet er 15. mai eller 1. desember.
Vurderingsform:	Individuell semesteroppgave og muntlig eksamen.

Mål- og emnebeskrivelse/Faglig innhold

Emnet drøfter hvordan utviklingstrekk i senmoderne samfunn skaper nye sosiale ulikheter og dermed nye utfordringer for velferdsordninger, nasjonalt og internasjonalt. Kurset tar opp teoretiske og empiriske innfallsvinkler til det skiftende samspillet mellom velferdsstat, familie og arbeidsmarked, og følger av dette (nye fordelings- og lagdelingsmønstre, kjønns- og klasseforskjeller, sosial mobilitet m.v.). Det vil bli lagt vekt på sammenlignende, kryssnasjonale og internasjonale perspektiver på disse prosessene. Kurset vil også ta opp aktuelle tema som vil variere fra gang til gang. Paperet skal være en selvstendig behandling av tema som tas opp i undervisningen, og kan ha et omfang på 20 sider. I forbindelse med høstens kurs vil fokus spesielt bli lagt på samtidsdiagnose knyttet til risiko, globalisering og individualisme.

SOS 8505	**Familie- og barndomssosiologi (Sociology of Family and Childhood)**
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	1 semester (høst)
Læringsformer og aktiviteter:	Forelesninger 2 timer pr. uke, seminarer 2 timer pr uke.
Forkunnskapskrav:	Mastergrad eller tilsvarende i sosiologi
Frister:	Innleveringsfrist for paperet er 1. desember.
Vurderingsform:	Paper

Mål- og emnebeskrivelse/Faglig innhold

Målsetning med dette kurset er å utforske forholdet mellom moderne samfunn, som kjennetegnes ved individualisering, fleksibilisering og ”flytende” nettverk, på den ene siden, og familie strukturer, som kjennetegnes ved mange av de tilsvarende trekk. Unges liv som enslig forlenges, foreldreskap utsettes, uformaliserte familieformer øker, og grensene mellom arbeid og familie utviskes. Betydningen av biologi, særlig i forhold til faderskap, endres. Personlige valg balanseres innen behov for frihet og trygghet. Barn vokser opp i mer ustabile familier, men også med større familienettverk, både biologisk og ikke-biologisk. Barns tidsbruk og romlige plassering er sterkt påvirket av endringer mellom arbeid og familie, og av endringer innen familien. Kjønn og generasjon er sentrale innfallsvinkler for å forstå disse trekkene. Studenter vil bli introdusert til nye sosiologiske teorier om sosial endring og sammenhenger til familie, kjønn og generasjon. Paperet skal være en selvstendig behandling av tema som tas opp i undervisningen, og kan ha et omfang på 20 sider.

SOS 8506	**Sosiologisk teori II (Sociological Theory II)**
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	1 semester (vår)
Læringsformer og aktiviteter:	Seminar 2 timer pr. uke, øvinger 2 timer pr. uke.
Forkunnskapskrav:	Mastergrad eller tilsvarende i sosiologi
Frister:	Innleveringsfrist for semesteroppgaven er 15. mai.
Obligatorisk aktivitet:	1 obligatorisk gruppeøving.
Vurderingsform:	Paper

Mål- og emnebeskrivelse/Faglig innhold

I teoriseminaret fordyper vi oss i aktuell sosiologisk teori og viktige forfatterskap med sikte på hvordan teoriene kan brukes i konkrete analyser. Spesiell oppmerksomhet vil bli viet sosiologisk teori som verktøykasse og redskap å forstå samtiden og temaer som opptar oss i dag. Seminaret har også som siktemål å trene opp evnen til kritisk refleksjon av hva teori er og hva teori kan brukes til. Paperet skal være en selvstendig behandling av tema som tas opp i undervisningen, og kan ha et omfang på 20 sider.

SOS 8508	**Ressursforvaltning: Institusjoner og institusjonelt design (Resource Management: Institutions and Institutional Design)**
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	1 semester (høst)
Læringsformer og aktiviteter:	Forelesning og gruppearbeid inntil 4 timer pr. uke.
Forkunnskapskrav:	Mastergrad eller tilsvarende i sosiologi
Frister:	Innleveringsfrist for paperet er 1. desember.
Vurderingsform:	Paper

Mål- og emnebeskrivelse/Faglig innhold

Med utgangspunkt i kunnskap om ressurser skal emnet gi innføring i relevant teori om forvaltningen av ulike typer ressurser. Dette vil omfatte teori om offentlige og private goder, teori om kollektiv handling, ny-institusjonell teori, og teori om lovgiving og institusjonell design. Med dette som bakgrunn vil en for både naturskapte og samfunnsskapte ressurser drøfte tema som ressurstilgang og næringsutvikling, den sosiale konstruksjonen av ressurser, og samfunnsverdier og oppbygning av forvaltningsinstitusjoner. Kurset vil også ta opp aktuelle tema som vil variere fra gang til gang. Paperet skal være en selvstendig behandling av tema som tas opp i undervisningen, og kan ha et omfang på 20 sider.

POL 8901	**Statistical Analysis of Spatial Data**
Studiepoeng:	10
Undervisningssemester:	1 semester (21. til 25. juni 2004 ved NTNU)
Læringsformer og aktiviteter:	Seminar som strekker seg over nevnte periode
Forkunnskapskrav:	Mastergrad eller tilsvarende i sosiologi/statsvitenskap
Vurderingsform:	Paper

Mål- og emnebeskrivelse/Faglig innhold

Ved kvantitative analyser av geografiske data oppstår ofte problemer med avhengighet mellom observasjonsenhetene, det vil si at egenskaper til en enhet påvirkes av egenskaper til omkringliggende enheter. Enten man studerer kommuner, regioner, land eller andre typer geografiske enheter, vil man ofte oppleve at dataene har en klyngestruktur. Dette innebærer brudd på en sentral forutsetning ved den lineære- og logistiske regresjonsmodellen, og kan føre til upålitelige estimater. Statistical Analysis of Spatial Data tar opp dette problemet.